

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

7/59713
6K.95

Sayı : 43728771-610.00- 1016
Konu : 7/59713 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 03.02.2015 tarihli ve 43452547-120.00-213541 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin tarafıma yönelttiği 7/59713 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :
1-Soru Önergesine İlişkin Cevaplar
(2 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN YÖNELTTİĞİ
7/59713 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YÖNELİK CEVAPLAR:**

Soru 1: Gelir yöntemiyle milli gelir hesaplarının TÜİK tarafından 2008 yılında Avrupa Hesaplar Sistemin (ESA 95) ile uyumlu bir çerçevede yeni milli gelir serisi hesaplanmasının ve bu çerçevede üretim yöntemiyle ve harcamalar yöntemiyle milli gelir istatistiklerinin yayımlanmasının üzerinden 6 yıldan fazla bir süre geçmiş olmasına rağmen yayımlanmamış olmasının nedenlerini açıklar mısınız?

Soru 2: Bu konuya ilişkin olarak değişik zamanlarda Bakanlığınıza yöneltmiş olduğum sorulara verdiğiniz cevaplarda gelir yöntemiyle milli gelir istatistiklerinin yayımlanma tarihi olarak önce 2012, sonra da 2013 yılları gösterilmiş olmasına rağmen, bu tarihlere uyulmamasının ve sonrasında da mevcut milli gelir serisi ile uyumlu gelir yöntemiyle milli gelir hesaplanmasından vazgeçilmiş olmasının nedenleri nelerdir?

Soru 3: Üretim faktörlerinin milli gelirden aldıkları payı gösterecek gelir yöntemiyle milli gelir hesaplanma olmamasının ülkemiz ekonomisine ilişkin olarak analiz yeteneğini zayıflattığı ve bu çerçevede gerek mevcut durumun ortaya konulması ve gerekse uygulanacak politikalar açısından ciddi bir eksiklik yarattığını düşünmüyor musunuz?

Cevap 1, 2, 3: Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) hesaplamalarında baz yılının 2012 olarak güncellenmesi çalışmaları başlatılmıştır. Bu doğrultuda hesaplamaların temelini teşkil edecek olan 2012 yılı Arz ve Kullanım Tablolarının hazırlanabilmesi için gerekli alan çalışması tamamlanmış olup sistemin dengelenmesine ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir. 2015 yılı sonuna kadar çalışmaların tamamlanması hedeflenmektedir. Bu çalışmayla GSYH hesaplamalarında “Ana Revizyon” gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda, uluslararası platformda kabul görmüş Avrupa Hesaplar Sistemi (ESA2010) ve 2008 Ulusal Hesaplar Sistemi (SNA2008) ile getirilen metodolojik değişiklikler yansıtılacak ve yeni veri kaynakları sisteme monte edilecektir. Bu revizyon ile yıllar içerisinde ekonomik ve sosyal hayatta meydana gelen değişimler sisteme yansıtılacaktır.

Katma değeri oluşturan maliyet bileşenlerine göre hesaplanan Gelir Yöntemiyle GSYH'nin, Avrupa Hesaplar Sistemi ile uyumluluğunu sağlamak için tahmin ve analiz çalışmaları sürdürülmektedir. Üretim, harcama ve gelir yöntemleriyle GSYH hesaplamaları bir bütün olarak değerlendirildiği için gelir yöntemiyle GSYH hesaplamaları ayrıca yayımlanmamıştır.

Sistem değişikliği sebebiyle revize edileceği belirli olan bu büyüklüklerin çalışma tamamlandıktan sonra hesap setinin tamamını yansıtacak şekilde karar alıcılara sunulmasının daha faydalı olacağı düşünülmektedir.

Soru 4: TÜİK'in mevcut GSYH serisini NACE Rev2'yi esas alarak güncellemesi ve 2014 yılı içerisinde yayımlaması neden mümkün olmamıştır? Söz konusu gecikmenin nedenleri nelerdir?

Soru 5: NACE Rev2'yi esas alan yeni GSYH serisinin ne zaman yayımlanması planlanmaktadır?

Soru 6: NACE Rev2'yi esas alan yeni GSYH serisinde üretim ve harcama yöntemleriyle GSYH ile birlikte gelir yöntemiyle GSYH sonuçları da yayımlanacak mıdır?

Cevap 4, 5, 6: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından yayımlanan "Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması, NACE Rev1.1" kullanılarak üretilmekte olan gayri safi yurtiçi hasıla tahminleri, **31 Mart 2014 tarihinde** Avrupa Birliği ile uyumlu ve uluslararası alanda karşılaştırılabilir GSYH değerleri elde edebilmek amacı ile NACE Rev.2 sınıflaması kullanılarak üretilmeye başlanmıştır. Üretim yöntemi ile A17 ayrıntısında yayımlanan GSYH tahminleri, yeni sınıflamaya göre A20 ayrıntısında yayımlanmaktadır. Güncelleme faaliyet sınıflamasında yapıldığı için harcama yöntemi ile GSYH bileşenlerinde değişiklik meydana gelmemiştir.

Ulusal hesapları yeni ekonomik koşullara, metodolojik araştırmalardaki ilerlemelere ve kullanıcı ihtiyaçlarına daha uyumlu hale getirmek için mevcut ulusal hesaplar sistemimizin, Avrupa Ulusal ve Bölgesel Hesaplar Sistemi ESA-1995'den, yeni ESA-2010'a geçişinin sağlanması amacıyla revizyon çalışmaları sürdürülmektedir. Gelir yöntemiyle GSYH sonuçlarının, ana revizyonla yayımlanması planlanmaktadır. Sistemin bütünlüğü açısından üretim, harcama ve gelir yöntemleriyle GSYH hesaplamaları bir bütün olarak ele alınmaktadır.

